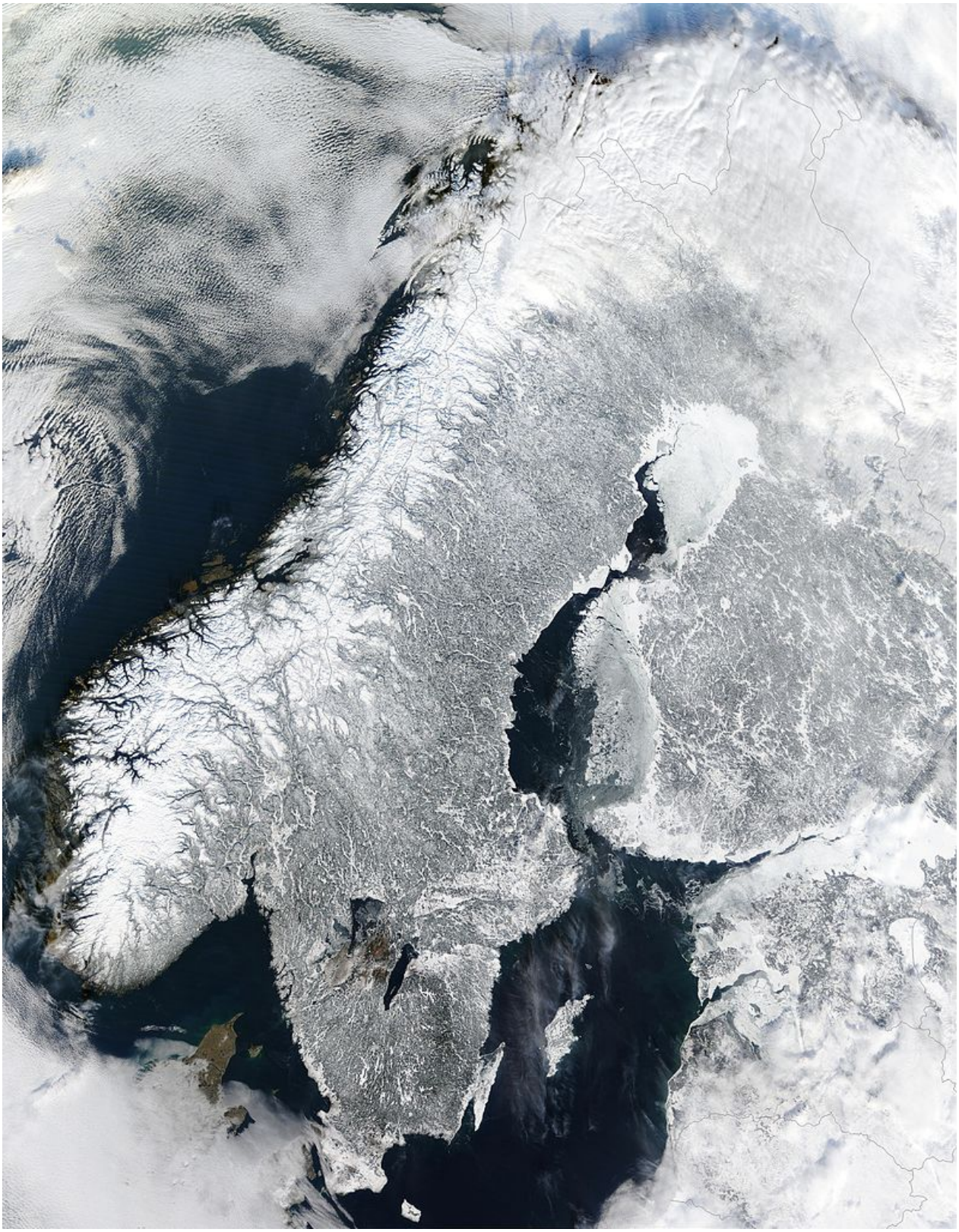
Albedo

Af Lennart Kiil

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Et snedækket Skandinavien har en en højere albedo end det omkringliggende hav.

NASA, Public domain.

Andelen af sollys et objekt eller materiale reflekterer.

Albedo er udtryk for hvor stor en del af det sollys, der rammer et givent objekt, der reflekteres. Albedo for ethvert objekt eller materiale ligger derfor mellem 0 og 1. Når intet sollys reflekteres, har objektet en Albedo på 0. Når alt sollys reflekteres har objektet en Albedo på 1.

De fleste materialer og objekter har en Albedo på mellem 0,1 og 0,9. Nogle gange angives mængden af reflekteret lys som en procentdel. Når halvdelen af det lys, der falder på et objekt reflekteres, siges objektet at have en Albedo på 50 procent, svarende til 0,5.

Ordet Albedo betyder hvid på latin. Når et objekt har en Albedo på 1 forekommer det hvidt for det menneskelige øje. Når Albedoen nærmer sig nul, fremstår objektet som sort, fordi intet lys reflekteres. Sne har for eksempel en Albedo på 0,9 eller 90 procent, mens kul har en Albedo på kun 0,04, svarende til fire procent.

Jordklodens overflade har en gennemsnitlig Albedo på 30 procent. Tallet ændrer sig med tiden. Blandt andet som konsekvens af menneskelig aktivitet. Albedo og særligt forandring i jordoverfladens gennemsnitlige Albedo er relevant i forhold til klimaændring og global opvarmning.

Afskovning og landbrug er eksempler på menneskelige aktiviteter, der direkte har ændret Albedoen i nogle områder af verden.

En vigtig faktor i forbindelse med ændringer i Albedo er sne. Når et sneklædt område opvarmes, smelter noget af sneen. Mindre sne betyder, at mindre af sollyset reflekteres, hvilket fører til yderligere opvarmning, så endnu mere sne smelter og så videre.

En sådan dynamik kaldes også en opvarmningscyklus og bidrager til arktisk forstærkning.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Fordi solindstrålingen, også kaldet insolation, er kraftigere i de tropiske områder, er Albedoen også mere afgørende her. Her kan selv små ændringer i Albedo have en væsentlig indvirkning på temperaturen.

Skyer og skyformation er vigtige faktorer i klimaændring, fordi skyer reflekterer langt mere sollys end jordoverfladen. Alt afhængig af skytype og højde kan skyer både bidrage til opvarmning gennem drivhuseffekten og de kan medvirke til afkøling ved at reflektere sollys, inden det absorberes og omdannes til varme i atmosfæren eller på jordoverfladen. Aerosoler kan på tilsvarende vis indvirke på klimaet.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/albedo

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Albedo". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/albedo, hentet 12. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node